

VII ŚLĄSKIE FORUM DROGOWNICTWA
Katowice, 5-6 czerwca 2019 r.

O przyczynach katastrofy wiaduktu Polcevera w Genui

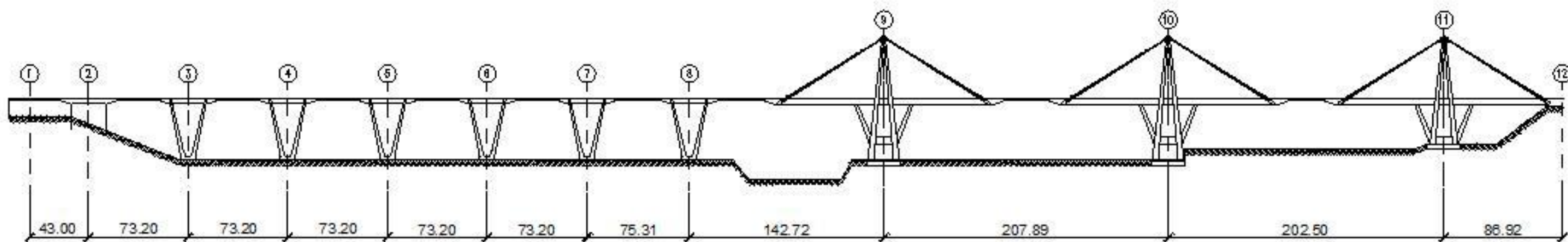
prof. IBDiM Janusz Rymsza
Instytut Badawczy Dróg i Mostów

**Wiadukt Polcevera w Genui zaprojektowany przez prof. Riccardo Morandi'ego
był użytkowany od 4 września 1967 r. jako część autostrady A10**

Źródło: Morandi R.: Viaducto sobre el Polcevera, en Genova – Italia.
Informes de la Construcción Vol. 21, no 200, Majo de 1968.

Schemat konstrukcji estakady i wiaduktu Polcevera

Źródło: Morandi R.: Viaducto sobre el Polcevera, en Genova – Italia.
Informes de la Construcción Vol. 21, no 200, Majo de 1968.

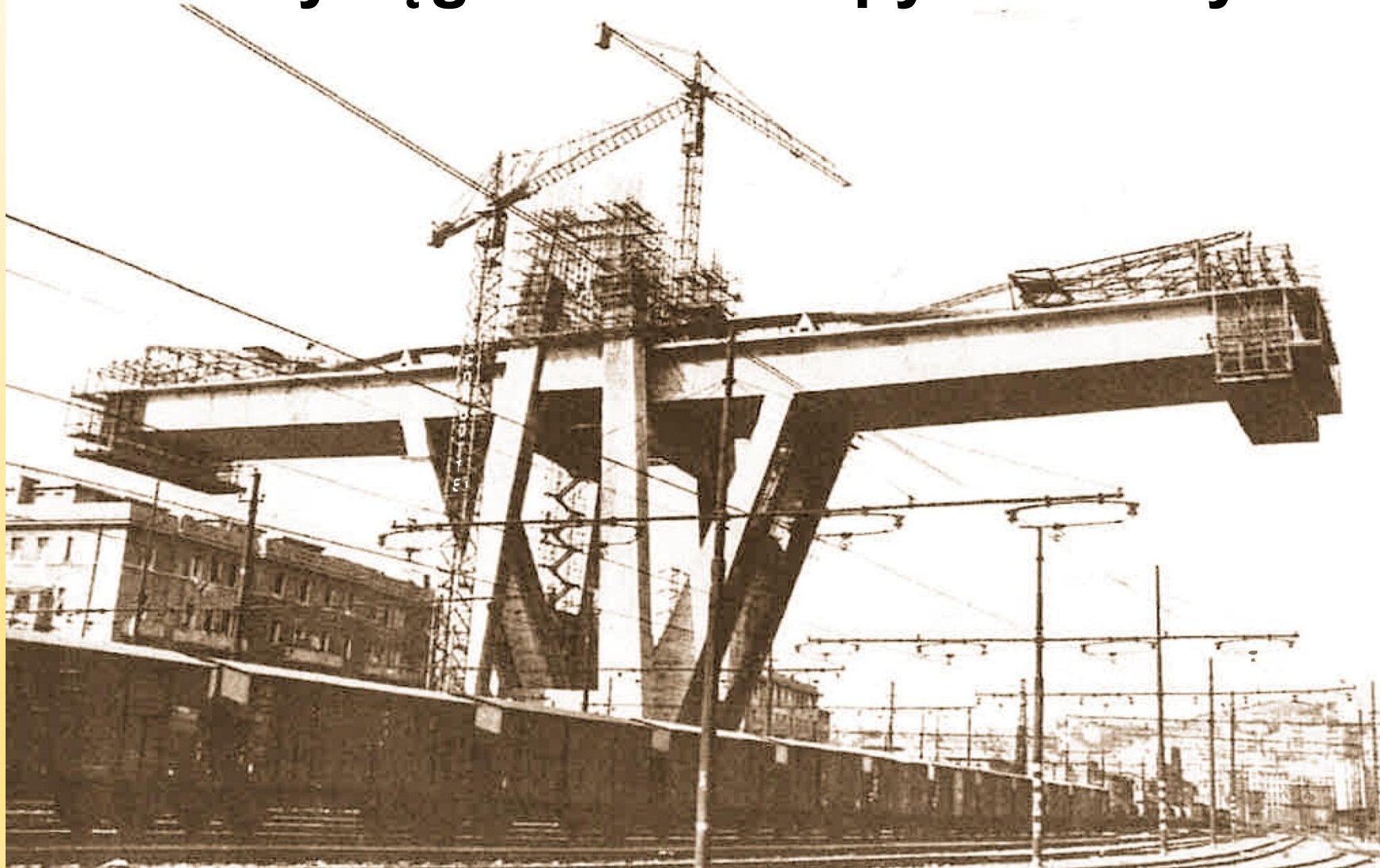
Osadzanie przęsła o rozpiętości ok. 32 m na wspornikach podpór 6 i 7

Źródło: Morandi R.: Viaducto sobre el Polcevera, en Genova – Italia.
Informes de la Construcción Vol. 21, no 200, Majo de 1968.

Budowa ramowej podpory o rozwidlonych słupach, ze wspornikami o wysięgu 65 m oraz pylonu o wysokości 90 m

Źródło: Morandi R.: Viaducto sobre el Polcevera, en Genova – Italia.
Informes de la Construcción Vol. 21, no 200, Majo de 1968.

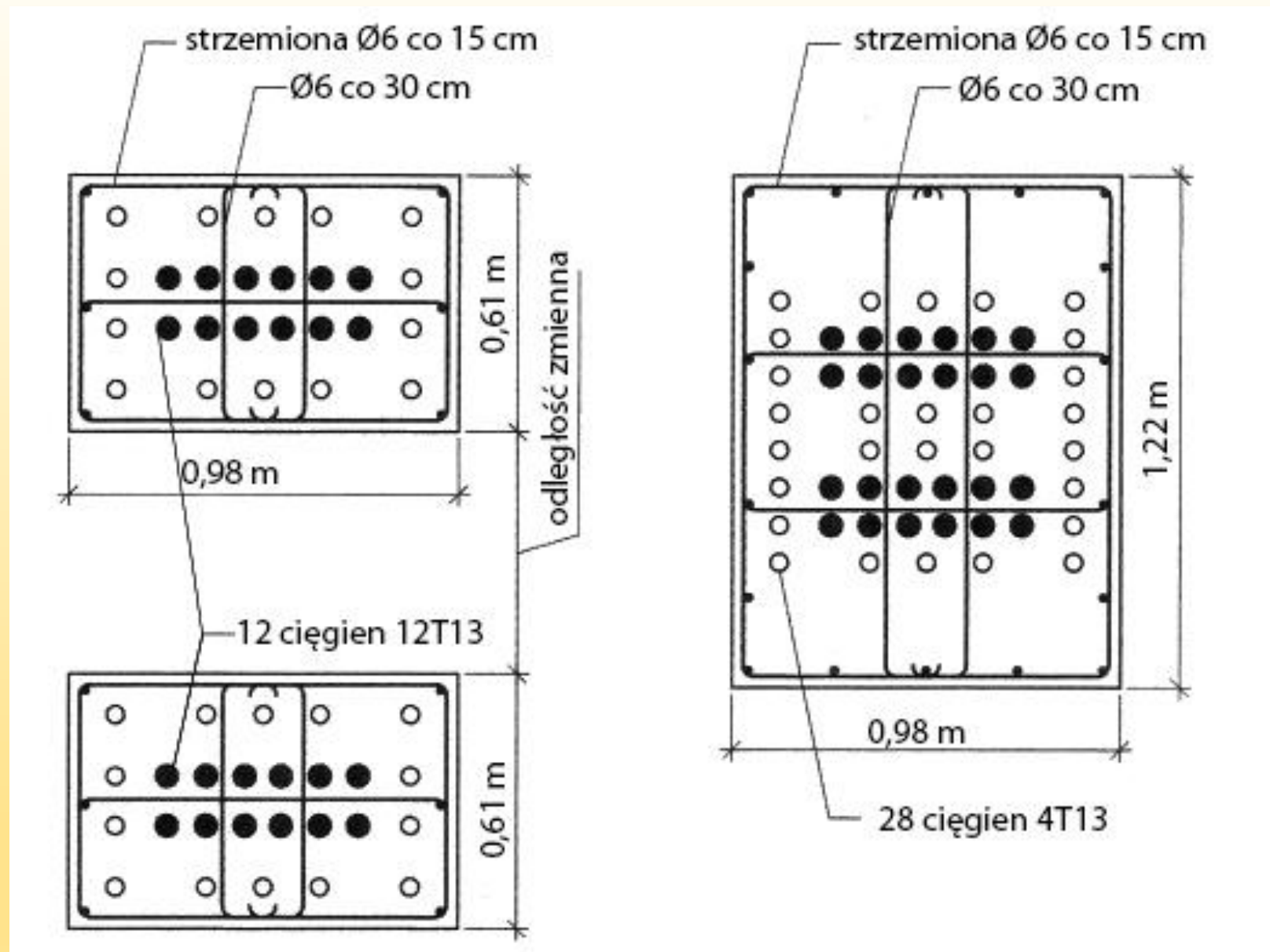

Budowa podpór nr 10 i 11 wiaduktu

Źródło: Morandi R.: Viaducto sobre el Polcevera, en Genova – Italia. Informes de la Construcción Vol. 21, no 200, Majo de 1968.

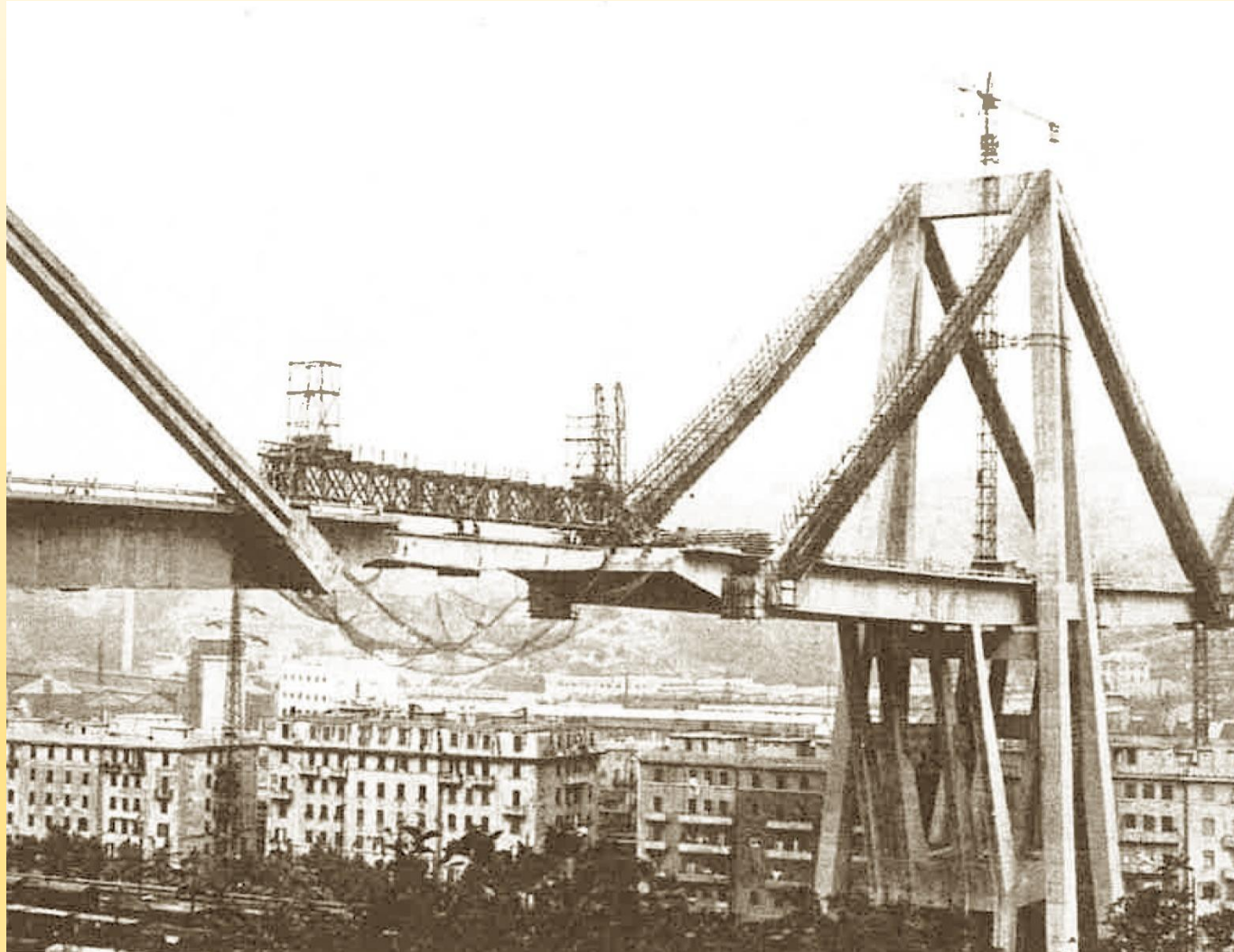
Przekroje poprzeczne obetonowanego ciągna

Źródło: Morandi R.: Viaducto sobre el Polcevera, en Genova – Italia.
Informes de la Construcción Vol. 21, no 200, Majo de 1968.

Osadzenie przęsła o rozpiętości 36 m na wspornikach podpór nr 10 i 11

Źródło: Morandi R.: Viaducto sobre el Polcevera, en Genova – Italia.
Informes de la Construcción Vol. 21, no 200, Majo de 1968.

Wiadukt Polcevera nad kanałem, terenami kolejowymi i budynkami mieszkalnymi

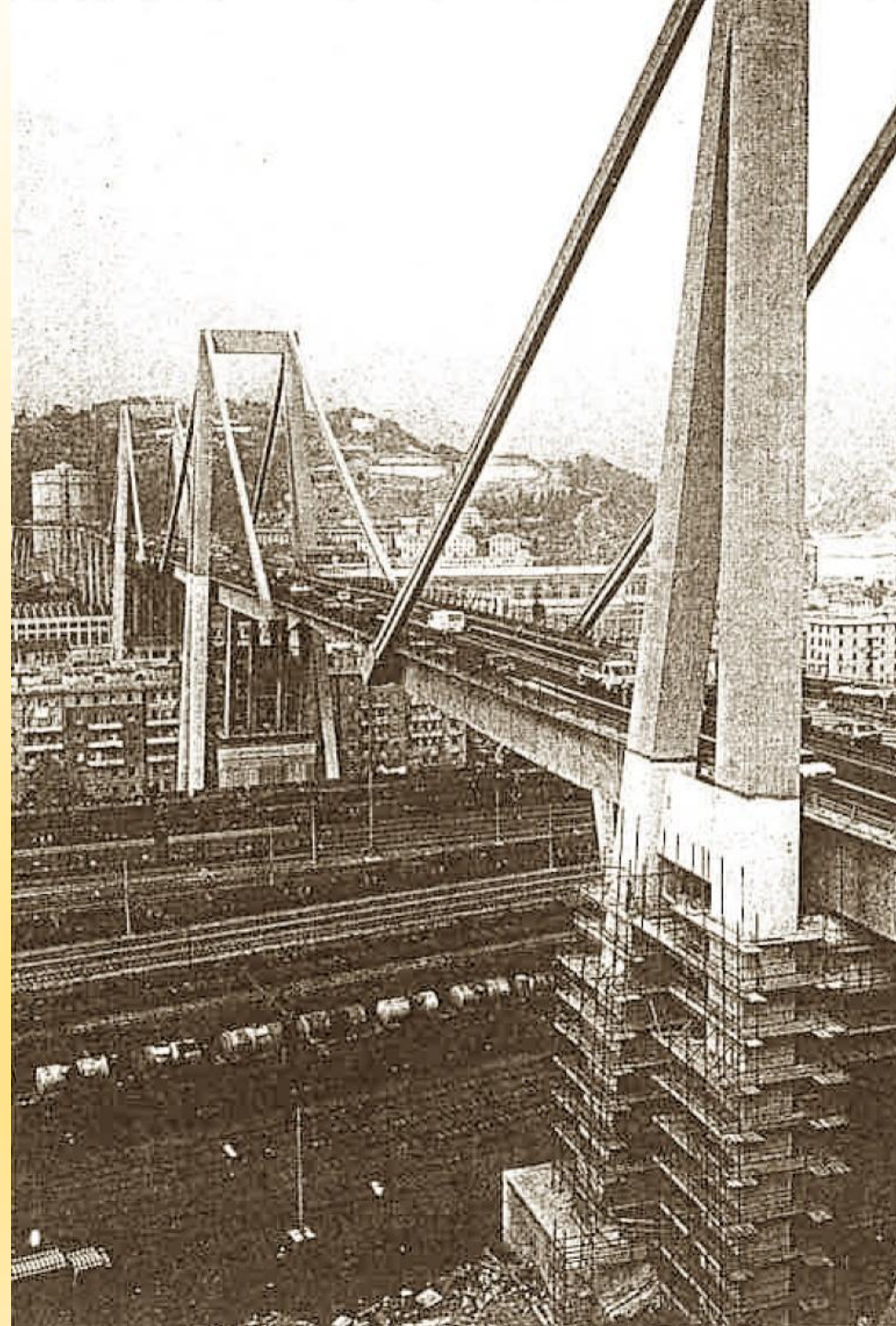
Źródło: Morandi R.: Viaducto sobre
el Polcevera, en Genova – Italia.
Informes de la Construcción
Vol. 21, no 200, Majo de 1968.

**Przygotowanie
do prac remontowych
podpory nr 11
wiaduktu
(luty 1988 r.)**

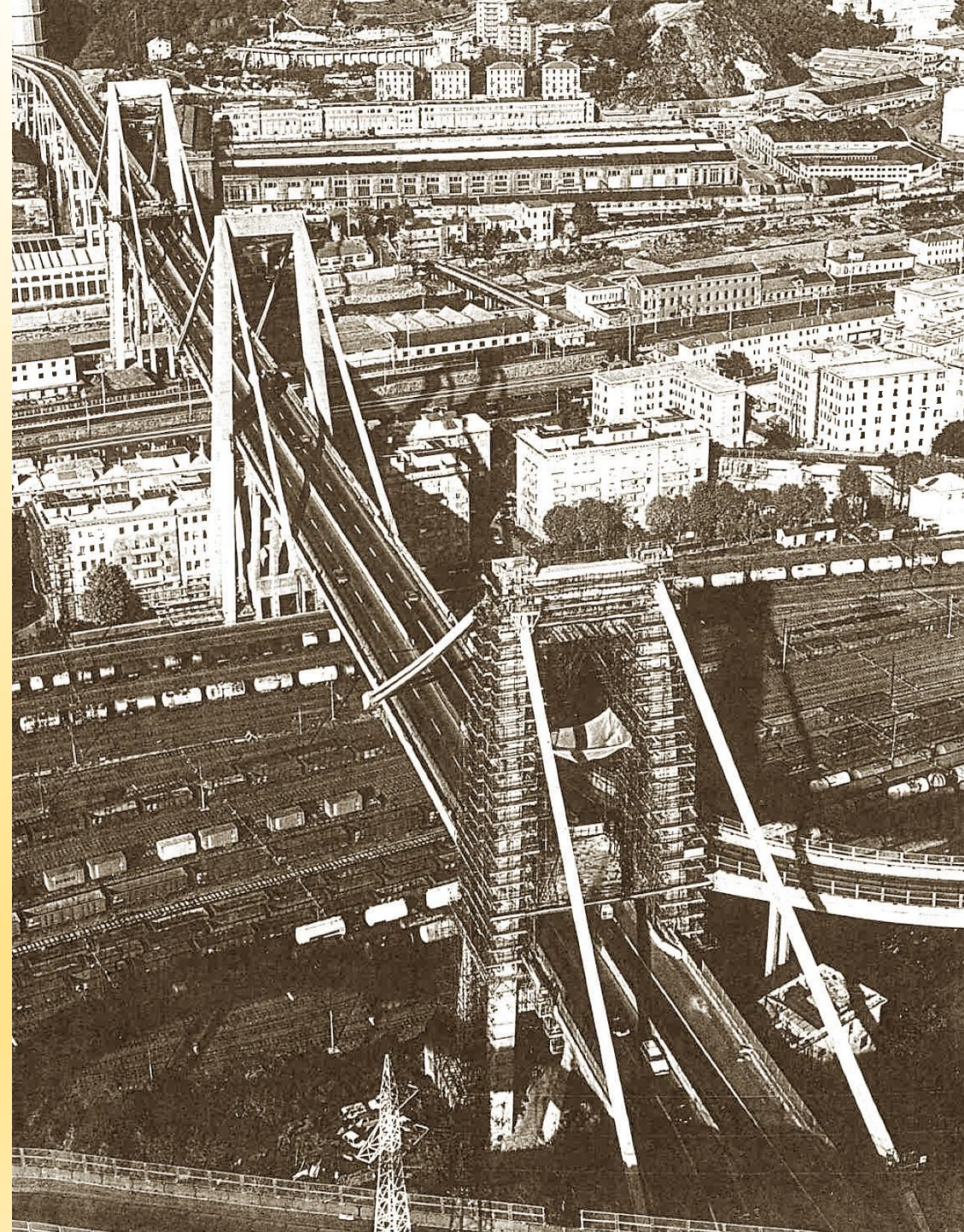
Źródło: Autostrada Genova-Savona Viadotto
Polcevera: Lavori di risanamento della pila.

Przygotowanie do prac remontowych podpory nr 11 wiaduktu (1992 r.)

Źródło: Autostrada Genova-Savona Viadotto Polcevera:
Lavori di risanamento della pila.

Zły stan techniczny mają obetonowane cięgna (szczególnie północne) pylonu nr 9 i 11 (w jednym cięgnię ok. 40 prętów jest zerwanych i tyle samo, mocno skorodowanych).

Do momentu wymiany cięgien na wiadukcie należy zastosować następujące ograniczenia dotyczące ruchu pojazdów:

- wprowadzić zakaz wyprzedzania przez samochody ciężarowe;
- ograniczyć prędkość pojazdów do 50 km/h;
- wprowadzić zakaz przejazdu pojazdów nienormatywnych.

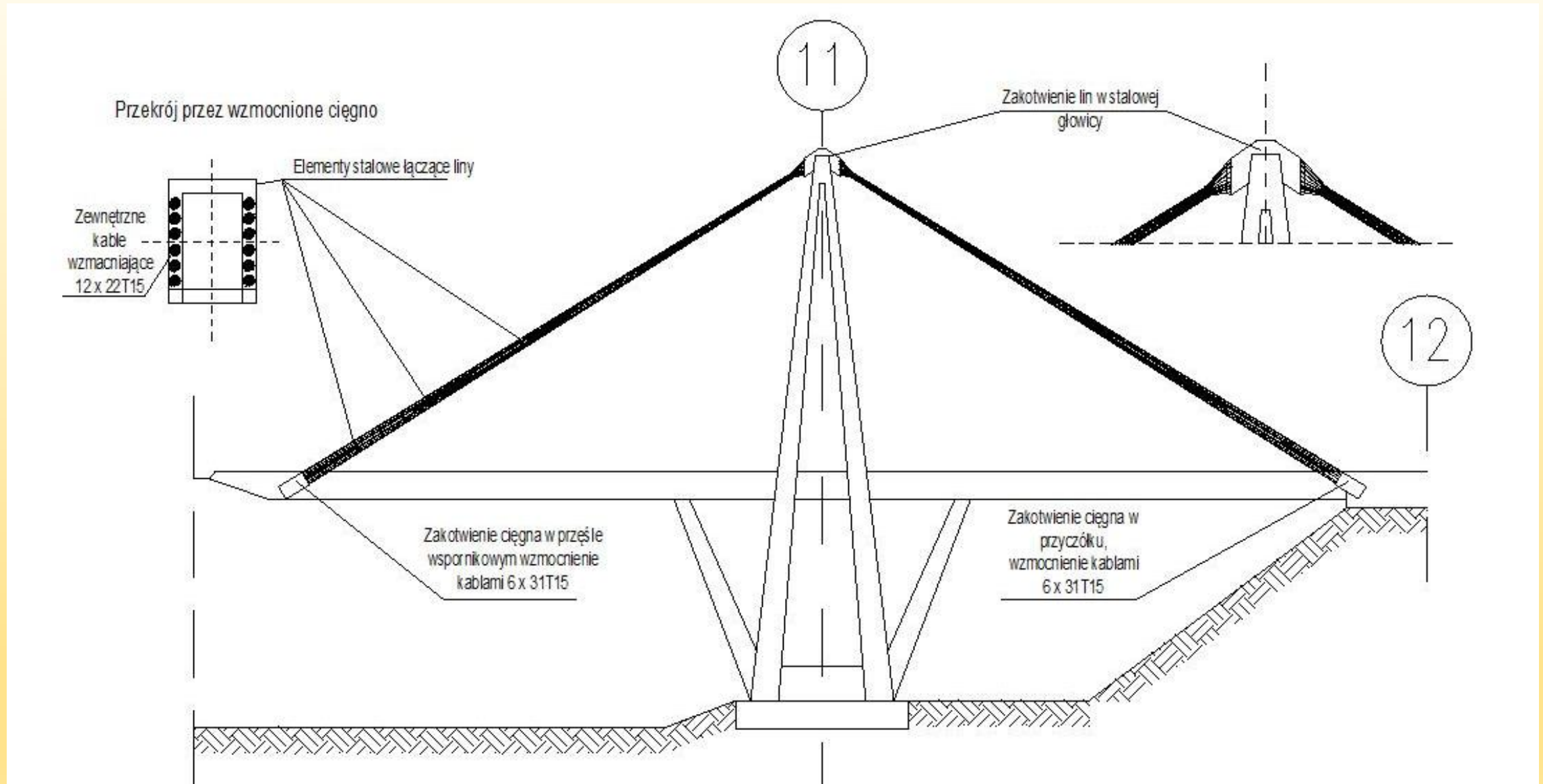
Natomiast nie jest konieczne ograniczenie dopuszczalnej masy pojazdów ciężarowych.

Źródło: Wicke M.:

Tymczasowy raport: O uszkodzeniu korozyjnym stali sprężającej „Wiaduktu nad Pocevera”,
Genua. Innsbruck, 29 stycznia 1992 r.

Wzmocnienie obetonowanych cięgien według projektu inż. F. Pisani'ego

Źródło: Camomilla G., Pisani F., Martinez y Cabrera F., Marioni A.:

Repair of the stay cables of the Polcevera Viaduct in Genova, Italy. IABSE reports, Zürich, 1995.

Autor referatu był uczestnikiem 31 kursu IRI (*Istituto per la Ricostruzione Industriale*), organizowanego we Włoszech w 1993 r. dla osób z różnych krajów. W ramach kursu IRI autor przebywał w kwietniu 1993 r. w Genui podczas wzmocniania obetonowanych cięgien i przedstawił tam swoją koncepcję wzmocnienia wiaduktu.

Źródło: Ze zbiorów autora (czerwiec 1993)

Podpora nr 11 ze wzmocnionym ciągnem północno-wschodnim

Źródło: Fotografia autora (kwiecień 1993)

Widok z podpory nr 11 na wzmocnione cięgno

Źródło: Fotografia autora (kwiecień 1993)

Widok z podpory nr 11 na niewzmocnione ciągnio

Źródło: Fotografia autora (kwiecień 1993)

Widok z podpory nr 11 na podporę nr 10 (z rusztowaniami)

Źródło: Fotografia autora (kwiecień 1993)

Skuteczność wzmocnienia obetonowanych ciągów według prof. Wicke

Po wzmocnieniu obetonowanego ciągu zewnętrznymi kablami:

- przy obciążeniu stałym osiągnięto tylko **9% spadek siły w ciągach** i aż **2,5-krotne zwiększenie siły w betonie**;
- przy obciążeniu ruchem drogowym aż **85% obciążenia będzie przenoszone przez obetonowane ciągnie**, a tylko **15% przez zewnętrzne kable**.

Źródło: Wicke M.: II Raport o wiadukcie Polcevera. Innsbruck, 6 marca 1992 r.

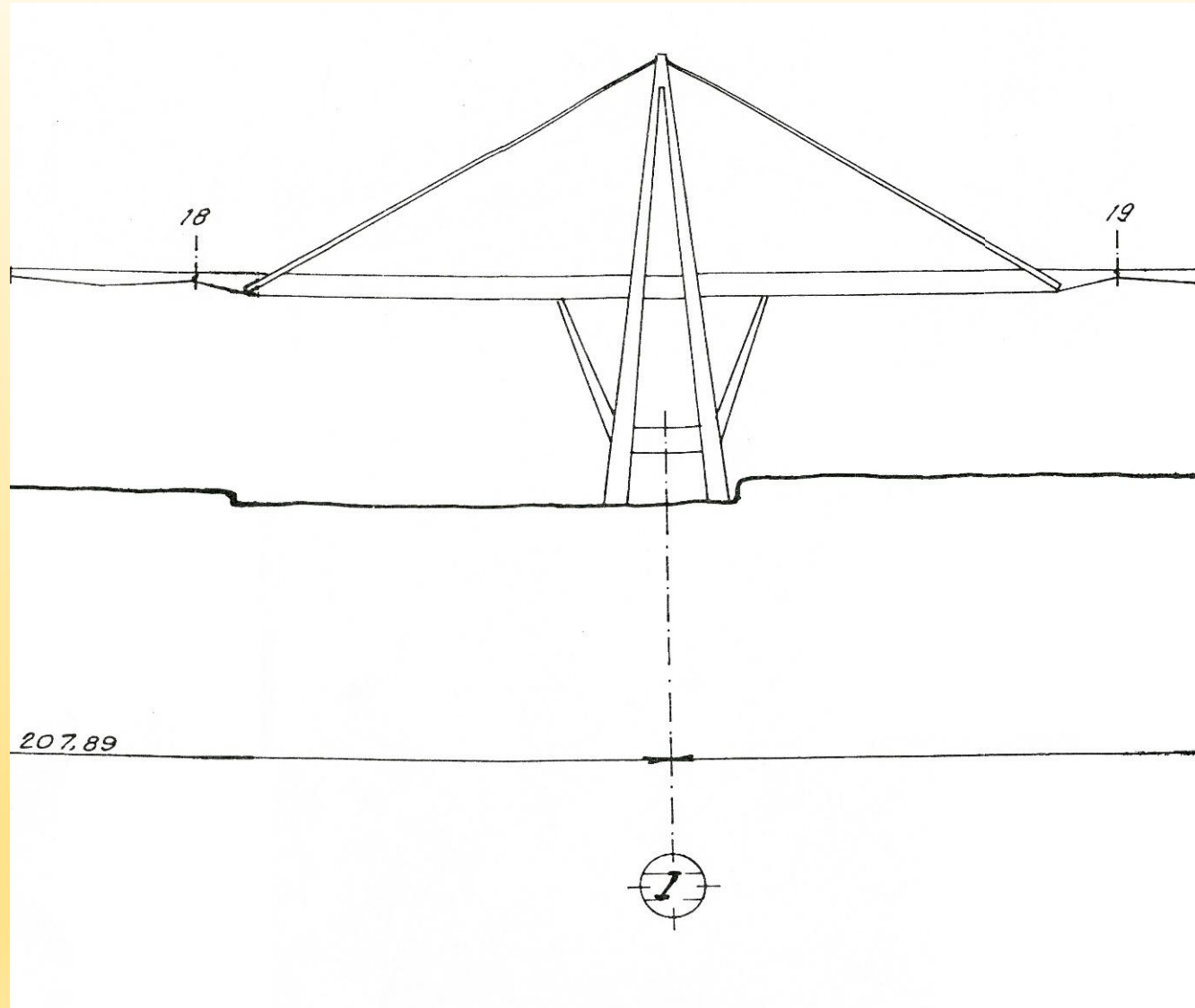
Widok podpór wiaduktu, w tym nr 9 bez rusztowań

Źródła: Fotografia autora (kwiecień 1993)

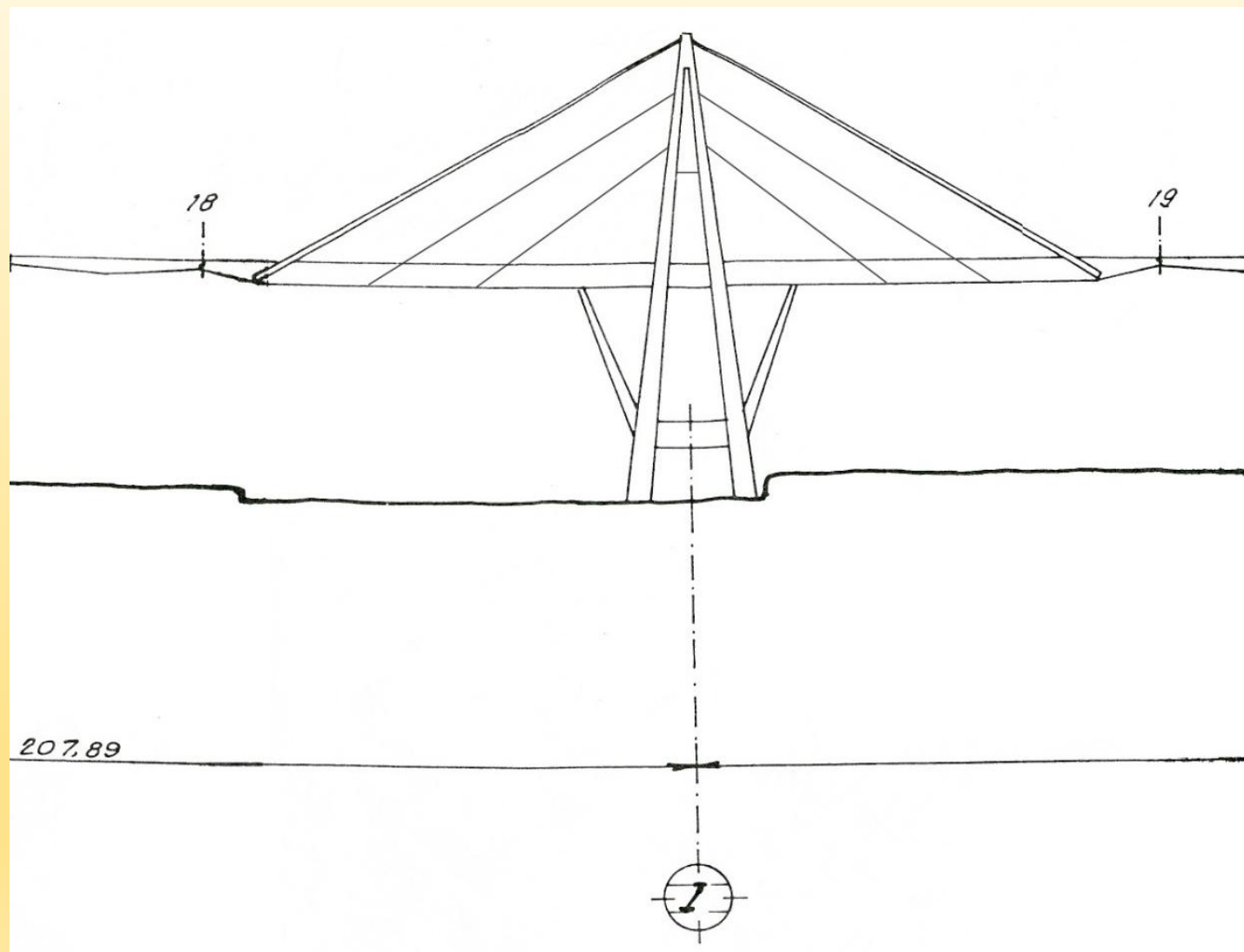

Podpora nr 10 wiaduktu Pocevera przed wzmocnieniem

Źródło: Ze zbiorów autora (1993)

Autorska koncepcja wzmocnienia podpory nr 10 wiaduktu Pocevera

Źródło: Ze zbiorów autora (1993)

Certyfikat potwierdzający ukończenie przez autora kursu IRI

Źródło: Ze zbiorów autora (1993)

Katastrofa wiaduktu Polcevera była 14 sierpnia 2018 r. - **zginęły 42 osoby**, a 12 zostało ciężko rannych. Zawalił się odcinek wiaduktu o długości około 250 m. Przyczyną katastrofy było zerwanie jednego z obetonowanych ciągów podpory nr 9, podtrzymujących wspornik od strony estakady.

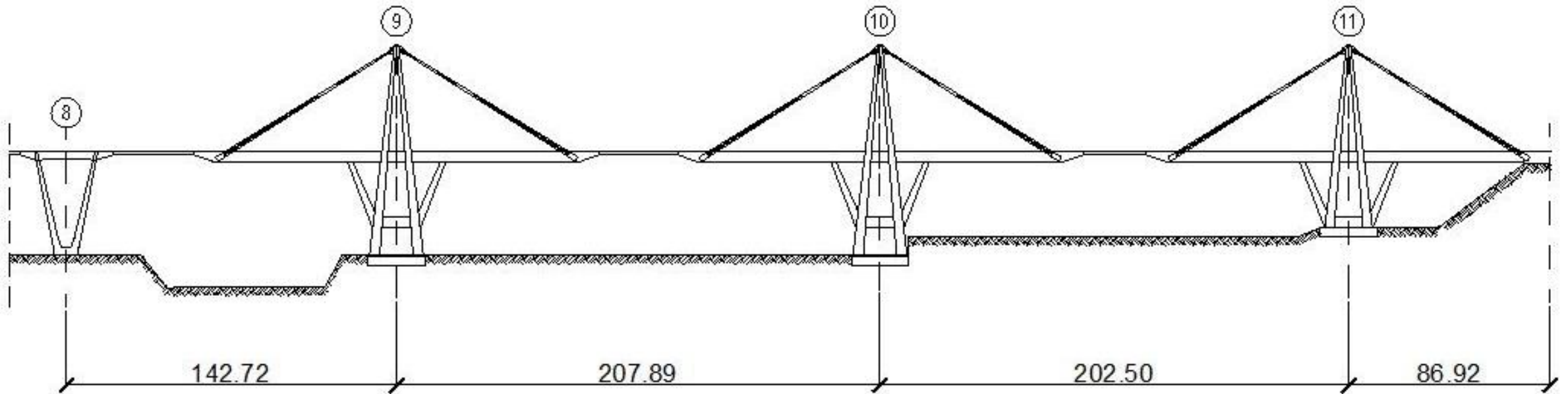
Foto:
PAP/EPA/LUCA ZENNARO

Przyczyny katastrofy wiaduktu:

- konstrukcyjna** – mała liczba cięgien, duży wysięg wspornika, brak możliwości wymiany elementu konstrukcyjnego;
- materiałowa** – beton sprężony przenoszący siłę rozciągającą, trudna ocena stanu technicznego obetonowanych cięgien stalowych;
- organizacyjna** – wzmocnienie cięgien tylko przy jednej z trzech podpór o identycznej konstrukcji.

Schemat konstrukcji wiaduktu Polcevera w Genui

Źródło: Morandi R.: Viaducto sobre el Polcevera, en Genova – Italia.
Informes de la Construcción Vol. 21, no 200, Majo de 1968.

W październiku 2017 r. został zamknięty most Wadi el Kuf w Libii, ze względu na pęknięcia, które mogły spowodować zawalenie się konstrukcji.

Po katastrofie wiaduktu w Genui w 2018 r. zamknięto również most w Wenezueli przez jezioro Maracaibo na czas robot remontowych.

Most przez jezioro Maracaibo w Wenezueli

Mając na uwadze bezpieczeństwo użytkowania obiektów mostowych w całym cyklu ich życia, istotne jest:

- bezpieczeństwo w założonym okresie użytkowania;**
- bezpieczeństwo podczas awarii lub katastrofy obiektu.**

Orientacyjny okres użytkowania obiektów mostowych

W Europie, zgodnie normą PN-EN 1990 **przyjmuje się orientacyjny okres użytkowania obiektów mostowych równy 100 lat.**

Wydaje się, że jest on mocno przeszacowany. Ciągłe zwiększanie dopuszczalnej masy pojazdów i udziału pojazdów ciężarowych w ruchu drogowym oraz anomalie pogodowe prowadzą do skrócenia trwałości obiektów.

Wydaje się, że **można przyjąć 50 lat jako okres bezpiecznego użytkowania** do generalnego remontu lub wzmocnienia, szczególnie w odniesieniu do dużych, nietypowych konstrukcji.

Podejście do obiektów mostowych po okresie bezpiecznego użytkowania

Każdy obiekt mostowy po okresie bezpiecznego użytkowania zostanie:

- albo wzmocniony,
- albo rozebrany,
- albo ulegnie katastrofie.

**Projektant powinien zadbać o to,
aby po okresie bezpiecznego użytkowania
Zarządca mógł obiekt albo łatwo wzmocnić,
albo łatwo rozebrać.**

ku przestrodze

jrymsza@ibdim.edu.pl